

Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.40/2008/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Győri Ítéltábla a Győrött, 2009. június 11. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A választás rendje elleni büntett és más bűncselekmény miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Veszprém Megyei Bíróság 2008. március 7. napján kihirdetett 5.B.645/2007/21. számú ítéletét az alábbiak szerint **változtatja meg**:

Az első fokú bíróság által a Btk. 211.§ a/ pontjában meghatározott választás rendje elleni büntettként értékelt bűncselekmény a Btk. 211.§ d/ pontja szerint minősül.

A pénzbüntetés napi tételeinek számát 300 (háromszáz) napra felemeli, az egy napi tétel összegét 500 (ötszáz) Ft-ra mérsékeli.

Az így kiszabott 150.000 (százötvenezer) Ft pénzbüntetést meg nem fizetés esetén 300 (háromszáz) napi fogházra kell átváltoztatni.

Az első fokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből a vádlottat 130.900 (százharmincezer-kilencszáz) Ft megfizetése terheli.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az első fokú bíróság ítélete kihirdetésének dátuma helyesen 2008. március 7., a vádlott anyja neve helyesen: vádlott anyja neve.

I n d o k o l á s :

A Veszprém Megyei Bíróság a 2008. március 7. napján kelt 5.B.645/2007/21. számú ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki választás rendje elleni büntettségben (Btk. 211.§ a/), valamint közokirat hamisítás büntetésében (Btk. 274.§ (1) bekezdés c/) és ezért halmazati büntetésül 100 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Egy napi tétel összegét 1.000 Ft-ban állapította meg. Az első fokú bíróság rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak átváltoztatásáról, valamint a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen a Veszprém Megyei Főügyészség súlyosításért jelentett be fellebbezést, mivel álláspontja szerint a törvényesen kiszabott büntetés mértéke a büntetési célok elérésére nem alkalmas. A vádlottal szemben nyomatékos súlyosító körülményként kérte értékelni, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán polgármesterjelöltként indulva követte el a bűncselekményt. Álláspontja szerint a választások tisztaságához fűződő fontos társadalmi érdek érvényesülése, a cselekmény tárgyi súlya, a vádlottal szemben halmazati büntetésként magasabb mértékű pénzbüntetés kiszabását teszi indokolttá.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség a Bf.116/2008/1-I. számú átiratában és képviselője a nyilvános ülésen az ügyészi fellebbezést kiegészítésekkel tartotta fenn.

Rámutatott arra, hogy álláspontja szerint vádlott magatartása nem a Btk. 211.§ a/ pontjába ütközik, hanem a Btk. 211.§ d/ pontjába. Kifejtette, hogy a közokirat hamisítás büntetnének minősítése helyes, azonban véleménye szerint ezzel halmazatban megállapítandó a magánokirat-hamisítás vétsége is, hiszen nyilvánvalóan azért készítette a vádlott a hamis magánokiratokat, hogy azokat felhasználják. Ezért cselekménye 1 rb magánokirat-hamisítás vétségének is minősül, melyet bűnsegédként követett el, hiszen egy jogviszonyban való felhasználás végett készítette ezen okiratokat, illetőleg ezeket egy jogviszonyban használták fel. A büntetés kiszabási körülményeknek kisebb korrekcióját kérte, illetőleg azt, hogy a vádlottal szemben súlyosabb büntetést szabjon ki a másodfokú bíróság, oly módon, hogy nagyobb napi tételszámú és magasabb napi összegű pénzbüntetésre ítélje a vádlottat. A bűnügyi költség korrekciójára is indítványt tett, egyebekben az első fokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

Az ítélet ellen a vádlott és védője felmentésért jelentett be fellebbezést. A másodfokú eljárásban meghatalmazott védő a korábbi fellebbezést fenntartotta. A nyilvános ülésen az első fokú bíróság ítéletének megváltoztatására és a vádlott felmentésére tett indítványt, kifejtve, hogy véleménye szerint az első fokú bíróság ítélete a Be. 351.§ (2) bekezdés c/ pontja alapján megalapozatlan, több ponton is iratellenes. Álláspontja szerint az írásszakértői véleményben leírt „nem zárható ki” és „valószínűleg” megállapításokból azt a következtetést levonni, hogy az ajánlószelvényen lévő aláírások a vádlottól származnak, iratellenes, továbbá az a megállapítás is, hogy **tanú 5** juttatta el a 4 db ajánlószelvényt a választási bizottsághoz.

Ezek alapján elsődlegesen indítványozta, hogy a másodfokú bíróság eltérő tényállást állapítson meg a Be. 352.§ (1) bekezdés b/ pontja alapján, arra tekintettel, hogy nem állapítható meg az, hogy ki írta alá és ki juttatta el a választási bizottsághoz az ajánlószelvényeket. Az eltérően megállapított tényállásra alapozva kérte védenec felmentését.

Másodlagosan a Be. 375.§ (1) bekezdés alapján az első fokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és új eljárásra történő utasítását kérte, arra hivatkozással, hogy tiltott módon szerezték be a bizonyítékokat. Ezen álláspontját arra alapította, hogy a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 59.§ (1) bekezdése értelmében az ajánlószelvényekről tilos másolatot készíteni, ennek ellenére a nyomozó hatóság 70 db fénymásolt ajánlószelvényt foglalt le. A Be. 78.§ (4) bekezdése alapján az első fokú bíróságnak ezeket a bizonyítékokat ki kellett volna rekesztenie a bizonyítékok köréből.

A vádlott a nyilvános ülésen előadta, hogy 3 fia van, a legfiatalabb főiskolára jár, a másik két fiú felesége pedig GYES-en van, és ezért mindhárman támogatásra szorulnak.

Az ítélet tábla a védelmi fellebbezést alaptalannak, az ügyészi fellebbezést alaposnak találta.

A bejelentett fellebbezésekre tekintettel a bíróság a megyei bíróság eljárását felülvizsgálta, melyet törvényesnek tartott. Nem osztotta a védelem eljárási aggályait. A választási eljárásra vonatkozó törvény a választási eljárást szabályozza, ezen eljárás során valóban tilos másolatot készíteni az ajánlószelvényekről. Azonban ha bűncselekmény megalapozott gyanúja merül fel, akkor a büntetőeljárási szabályok érvényesülnek, így lehetőség volt az ajánlószelvények fénymásolatának a lefoglalására, sőt az eredetben történő lefoglalás is törvényes lett volna.

A megyei bíróság a bizonyítást a törvény rendelkezéseit betartva folytatta le, a bizonyítékokat egyenként és összességében is megfelelően értékelte, és az így megállapított tényállás a másodfokú eljárás során a felülbírálat alapját képezte.

Az ítélet tábla nem osztotta a védelem azon álláspontját, hogy az első fokú bíróság által megállapított tényállás iratellenes, illetőleg megalapozatlan lenne. A vádlott volt az, aki a saját részére kérte el a választópolgároktól a polgármesteri jelöléshez szükséges ajánlószelvényeket. Így a választópolgárok adatai ismertté váltak számára, ezek alapján kerültek kitöltésre az ugyancsak hozzákerült üres, az egyéni választókerületi jelöléshez szükséges ajánlószelvények.

Ez alapján tehát a megyei bíróság ténymegállapításai helyesek voltak.

A megállapított tényállásból az első fokú bíróság okszerű következtetést vont le a vádlott bűnösségére, azonban a bűncselekmény minősítése téves.

Az első fokú bíróság által megállapított minősítés értelmében aki a választási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó választás, népszavazás, vagy népi kezdeményezés során a jelölési eljárás szabályait megszegve erőszakkal, fenyegetéssel, megtévesztéssel, vagy anyagi juttatással szerez ajánlást, büntetett követ el.

Az első fokú bíróság álláspontjával szemben az ítélet tábla azt állapította meg, hogy ezen törvényi tényállás egyik eleme sem valósult meg az ítéletben rögzített tényállás alapján, hiszen a vádlott sem erőszakot, sem fenyegetést, sem megtévesztést nem alkalmazott az ajánlás szerzése érdekében és anyagi juttatásban sem részesített senkit.

Ezzel szemben megállapítható a Btk. 211.§ d/ pontjában írt bűncselekmény, vagyis hogy aki a választási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó választás, népszavazás vagy népi kezdeményezés során jogosulatlanul aláír, hamis adatokat tüntet fel büntettet követ el.

A törvényi tényállás ezen fordulata, valamennyi olyan eljárás során megállapítható - az ítélőtábla álláspontja szerint - , amely a választási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozik.

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 47.§ (2) bekezdése kimondja, hogy az ajánló választópolgár, az ajánlószelvényekre rávezeti a családi és utónevét, lakcímét, személyazonosítóját, az ajánlott személy családi, utónevét, a jelölő szervezet nevét illetve a független jelölés tényét. Az ajánlószelvényt az ajánló választópolgár saját kezűleg aláírja.

A megállapított tényállás alapján rögzíthető, hogy vádlott a **tanú 5** nevére kitöltött ajánlószelvényeket üres nyomtatványként kapta meg, ezek felhasználásával ő maga készített hamis okiratokat, amelyeket benyújtottak a választási bizottsághoz. Az ajánlószelvények hamis adatokat tartalmaztak, hiszen nem a választópolgárok akaratát tükrözték, továbbá az aláírások is hamisak voltak.

A választási törvény szabályai értelmében az ajánlási szelvények - abban az esetben, ha leadásra és felhasználásra kerülnek - teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősülnek. Az ezeken feltüntetett hamis adatok alapján hamis magánokiratok keletkeznek, de ez valósítja meg magát a választás rendje elleni bűncselekmény fent hivatkozott fordulatát, így ezzel halmazatban magánokirat-hamisítás vétsége nem állapítható meg.

Ugyancsak nem állapítható meg a magánokirat-hamisítás vétsége a Btk. 274.§ (1) bekezdés c/ pontjába ütköző intellektuális közokirat-hamisítással sem. Az általánosan elfogadott bírói gyakorlat szerint ha az intellektuális közokirat-hamisítást az elkövető úgy valósítja meg, hogy hamis magánokirat felhasználásával téveszti meg a hatóságot, csupán az intellektuális közokirat-hamisítás megállapításának van helye, az ezzel szükségszerűen megvalósuló magánokirat-hamisítás bűnhalmazatban történő megállapítására nem kerülhet sor (1996. évi 290. BH).

A fentiek alapján az ítélőtábla nem osztotta a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, hogy a vádlott terhére további 1 rb bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége is megállapítható lenne.

A büntetés kiszabása során a súlyosító körülmények közül mellőzendő a halmazat, hiszen az csak kettőnél több bűncselekmény esetében vehető figyelembe.

A bíróság a büntetés nemének megválasztásakor törvényesen járt el és az ítélőtábla egyetértett azzal, hogy a Btk. 87.§ (2) bekezdés e./ pontjára figyelemmel, enyhítő rendelkezés alkalmazásával kerüljön sor pénzbüntetés kiszabására.

A pénzbüntetés napi tételeinek a számával a büntetés kiszabása során a cselekmény tárgyi súlyát értékeli a bíróság, míg az egy napi tétel összege a személyi viszonyokhoz igazodik.

Az ítélet tábla megítélése szerint az elkövetett bűncselekményhez mérten a pénzbüntetés napi tételeinek száma a cselekmény tárgyi súlyához viszonyítva eltúlzottan enyhe, ezért azt az ítélet tábla 300 napra felemelte, míg az egy napi tétel összegét - figyelemmel a vádlott személyi körülményeire - súlyosnak találta, és ezért annak összegét 500 Ft-ra mérsékelte.

Az így kiszabott büntetés megfelelően szolgálja a törvényben előírt büntetési célokat.

Az ítélet tábla megállapította továbbá, hogy a megyei bíróság ítéletében a bűnügyi költség helytelenül került feltüntetésre, hiszen **tanú 6** tanú elővezetésével felmerült költség nem a vádlottat terheli, így a bűnügyi költség összege helyesen 130.900 Ft. Az ítéletben helyesbítenni kell, hogy a kihirdetés dátuma helyesen 2008. március 7., a vádlott anyja neve pedig vádlott anyja neve.

A fentiek alapján az ítélet tábla a Veszprém Megyei Bíróság 5.B.645/2007/21. számú ítéletét a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta és a vádlott bűnösségét a Btk. 211.§ d/ pontjában meghatározott választás rendje elleni büntettként értékelte, a pénzbüntetés napi tételeinek számát 300-ra felemelte, egy napi tétel összegét 500 Ft-ra mérsékelte, rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén történő átváltoztatásáról, valamint a bűnügyi költség viseléséről. Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján - az elírások kijavítását követően - helybenhagyta.

G y ő r , 2009. június 11. napján

Dr.Nagy Zoltán sk.
a tanács elnöke

Dr.Zólyomi Csilla sk..Takácsné dr.Helyes Klára sk.
a tanács tagja, előadó a tanács tagja

Záradék:

A fenti ítélet, valamint a Veszprém Megyei Bíróság 5.B.645/2007/21. számú ítélete 2009. június 11. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

G y ő r , 2009. június 11. napján

.Nagy Zoltán sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó: